Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

4 päivänä syyskuuta 2025 *

Ennakkoratkaisupyyntö – Yhteisömalli – Asetus (EY) N:o 6/2002 – 8 artiklan 3 kohta – Malli, joka sallii keskenään vaihdettavissa olevien tuotteiden useanlaisen kokoamisen tai liittämisen moduulijärjestelmässä – Tällaiselle mallille annettavan suojan laajuus – 10 artikla – Käsite ”asiantunteva käyttäjä” – 89 artiklan 1 kohta – Loukkauskanteisiin liittyvät seuraamukset – Erityiset syyt, joiden vuoksi kansallinen tuomioistuin voi pidättäytyä kyseissä säännöksessä tarkoitetun määräyksen antamisesta – Loukkaus, joka koskee rakennuspelin osia, joiden määrä on vähäinen suhteessa kaikkiin tämän pelin osiin

Asiassa C-211/24,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Fővárosi Törvényszék (Budapestin alioikeus, Unkari) on esittänyt 5.3.2024 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 18.3.2024, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

LEGO A/S

vastaan

Pozitív Energiaforrás Kft.,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. Lycourgos sekä tuomarit S. Rodin, N. Piçarra, O. Spineanu-Matei (esittelevä tuomari) ja N. Fenger,

julkisasiamies: M. Szpunar,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– LEGO A/S, edustajinaan Á. György, P. Lukácsi, K. Szamosi, ügyvédek, V. von Bomhard ja L. von Gerlach, Rechtsanwälte,

– Pozitív Energiaforrás Kft., edustajanaan A. Lendvai, ügyvéd,

* Oikeudenkäyntikieli: unkari.

– Unkarin hallitus, asiamiehinään M. Z. Fehér ja R. Kissné Berta,

– Euroopan komissio, asiamiehinään P. Němečková ja A. Tokár,

kuultuaan julkisasiamiehen 6.3.2025 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee yhteisömallista 12.12.2001 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 6/2002 (EYVL 2002, L 3, s. 1) 8 artiklan 3 kohdan, 10 artiklan ja 89 artiklan 1 kohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat LEGO A/S (jäljempänä Lego) ja Pozitív Energiaforrás Kft. ja jossa on kyse siitä, että viimeksi mainittu on väitetysti loukannut kahta yhteisömallia, joiden haltija Lego on.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

3 Asetusta N:o 6/2002 muutettiin 23.10.2024 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2024/2822 (EUVL 2024, L 2822, s. 1). Kun otetaan huomioon pääasian tosiseikkojen ajankohta, nyt käsiteltävää ennakkoratkaisupyyntöä on kuitenkin tarkasteltava asetuksen N:o 6/2002 alkuperäisen version valossa.

4 Asetuksen N:o 6/2002 johdanto-osan 7, 10, 11 ja 14 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(7) Tehostettu teollisten mallien suoja paitsi rohkaisee yksittäisiä muotoilijoita antamaan oman panoksensa yhteisön osaamiseen tällä alalla, myös edistää innovointia sekä uusien tuotteiden kehittelyä ja niiden tuotantoon tehtäviä investointeja.

– –

(10) Teknologista innovaatiota ei olisi estettävä antamalla mallisuoja niille piirteille, jotka määräytyvät yksinomaan teknisen käyttötarkoituksen mukaan. Samalla on selvää, ettei tämä merkitse, että mallilla on oltava esteettisiä ominaisuuksia. Eri valmistajien tuotteiden yhteentoimivuutta ei myöskään saisi estää ulottamalla mallisuoja mekaanisiin sovitusosiin. Näistä syistä mallisuojan ulkopuolelle jätettyjä mallin piirteitä ei olisi otettava huomioon arvioitaessa, täyttävätkö mallin muut piirteet suojan saamisen edellytykset.

(11) Moduulituotteiden mekaaniset sovitusosat voivat kuitenkin olla tärkeä osa moduulituotteiden uutuutta, ja niillä voi olla suuri merkitys näiden tuotteiden markkina-arvolle, minkä vuoksi niille olisi voitava saada suojaa.

– –

(14) Arvioitaessa, onko mallilla yksilöllinen luonne, olisi määriteltävä, poikkeaako mallia tarkastelevan asiantuntevan käyttäjän siitä saama yleisvaikutelma selvästi olemassa olevien mallien antamasta yleisvaikutelmasta ottaen huomioon sen tuotteen luonteen, johon mallia sovelletaan tai johon se sisältyy, ja erityisesti sen teollisuudenalan, johon malli kuuluu, sekä mallin luoneella olleen vapauden sen kehittelyssä.”

5 Kyseisen asetuksen 3 artiklassa, jonka otsikko on ”Määritelmät”, säädetään seuraavaa:

”Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

a) ’mallilla’ tuotteen tai sen osan ulkomuotoa, joka johtuu tuotteen ja/tai sen koristelun piirteistä, erityisesti linjoista, ääriviivoista, väreistä, muodosta, pintarakenteesta ja/tai materiaalista;

b) ’tuotteella’ kaikkia teollisesti tai käsityönä valmistettuja tavaroita mukaan luettuina muun muassa osat, jotka on tarkoitettu koottavaksi moniosaiseksi tuotteeksi, pakkauksia, pakkauksen ulkoasua, graafisia symboleita ja typografisia kirjasinlajeja, ei kuitenkaan tietokoneohjelmia;

c) ’moniosaisella tuotteella’ tuotetta, joka koostuu useista osista, jotka voidaan korvata tuotteen purkamisen ja uudelleen kokoamisen mahdollistavalla tavalla.”

6 Kyseisen asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Malli suojataan yhteisömallilla vain, jos se on uusi ja luonteeltaan yksilöllinen.”

7 Saman asetuksen 5 artiklassa, jonka otsikkona on ”Uutuus”, säädetään seuraavaa:

”1. Mallia pidetään uutena, jos samanlainen malli ei ole tullut tunnetuksi:

a) kun kyseessä on rekisteröimätön yhteisömalli, ennen sitä päivää, jona malli, jolle suojaa vaaditaan, on ensimmäisen kerran tullut tunnetuksi, tai

b) kun kyseessä on rekisteröity yhteisömalli, ennen rekisteröintihakemuksen tekemispäivää tai, jos vaaditaan etuoikeutta, ennen etuoikeuspäivää.

2. Malleja pidetään samanlaisina, jos niiden piirteet eroavat vain epäolennaisilta yksityiskohdiltaan.”

8 Asetuksen N:o 6/2002 6 artiklassa, jonka otsikko on ”Yksilöllinen luonne”, säädetään seuraavaa:

”1. Mallia pidetään luonteeltaan yksilöllisenä, jos asiantuntevan käyttäjän siitä saama yleisvaikutelma eroaa yleisvaikutelmasta, jonka hän on saanut muista malleista, jotka ovat tulleet tunnetuksi:

a) kun kyseessä on rekisteröimätön yhteisömalli, ennen sitä päivää, jona malli, jolle suojaa vaaditaan, on ensimmäisen kerran tullut tunnetuksi, tai

b) kun kyseessä on rekisteröity yhteisömalli, ennen rekisteröintihakemuksen tekemispäivää tai, jos vaaditaan etuoikeutta, ennen etuoikeuspäivää.

2. Yksilöllistä luonnetta arvioitaessa on otettava huomioon mallin luoneella ollut vapaus sen kehittelyssä.”

9 Kyseisen asetuksen 8 artiklassa, jonka otsikko on ”Teknisen käyttötarkoituksen mukaan määräytyvät mallit sekä liitoskohtien mallit”, säädetään seuraavaa:

”1. Yhteisömalli ei anna suojaa tuotteen ulkoasun niille piirteille, jotka määräytyvät pelkästään tuotteen teknisen käyttötarkoituksen mukaan.

2. Yhteisömalli ei anna suojaa tuotteen ulkoasun niille piirteille, jotka on välttämättä toisinnettava tarkalleen saman muotoisina ja kokoisina, jotta tuote, johon malli sisältyy tai johon sitä sovelletaan, voidaan mekaanisesti liittää toiseen tuotteeseen tai asentaa siihen, sen ympärille tai sitä vasten siten, että kumpikin tuote toimii tarkoitetulla tavalla.

3. Poiketen siitä, mitä 2 kohdassa säädetään, yhteisömalli antaa 5 ja 6 artiklassa säädetyin edellytyksin suojan mallille, joka sallii keskenään vaihdettavissa olevien tuotteiden useanlaisen kokoamisen tai liittämisen moduulijärjestelmäksi.”

10 Kyseisen asetuksen 10 artiklassa, jonka otsikko on ”Suojan laajuus”, säädetään seuraavaa:

”1. Yhteisömallin antaman suojan piiriin kuuluvat kaikki mallit, joista asiantunteva käyttäjä ei saa erilaista yleisvaikutelmaa.

2. Suojan laajuutta arvioitaessa on otettava huomioon mallin luoneella ollut vapaus sen kehittelyssä.”

11 Kyseisen asetuksen 19 artiklan, jonka otsikko on ”Yhteisömallin antamat oikeudet”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Rekisteröity yhteisömalli antaa haltijalleen yksinoikeuden käyttää mallia ja estää kolmatta osapuolta käyttämästä sitä ilman haltijan lupaa. Edellä mainittu käyttö käsittää erityisesti sellaisen tuotteen, johon kyseinen malli sisältyy tai johon sitä sovelletaan, valmistamisen, tarjoamisen, markkinoille saattamisen, maahantuonnin, maastaviennin tai käytön sekä tällaisen tuotteen varastoinnin näihin tarkoituksiin.”

12 Asetuksen N:o 6/2002 89 artiklan, jonka otsikko on ”Loukkauskanteisiin liittyvät seuraamukset”, sanamuoto on seuraava:

”1. Jos yhteisömalleja käsittelevä tuomioistuin havaitsee loukkauskannetta tai loukkauksen uhkaa koskevaa kannetta käsitellessään, että vastaaja on loukannut tai uhannut loukata yhteisömallia, se antaa, jollei ole erityistä syytä pidättyä, määräyksen seuraavista toimenpiteistä:

a) vastaajaan kohdistuva kielto jatkaa toimia, jotka loukkaavat tai uhkaavat loukata yhteisömallia;

b) loukkaavien tuotteiden takavarikko;

c) niiden materiaalien ja välineiden takavarikko, joita on pääasiallisesti käytetty loukkaavien tuotteiden valmistamiseen, mikäli niiden omistaja on ollut tietoinen niiden käytön tarkoituksesta tai mikäli tämä tarkoitus on vallitsevissa olosuhteissa ollut ilmeistä;

d) muut vallitsevissa olosuhteissa soveltuvat määräykset, joista säädetään sen jäsenvaltion lainsäädännössä, mukaan luettuna sen kansainvälinen yksityisoikeus, jonka alueella loukkaaminen tai loukkaamisen uhka on tapahtunut.

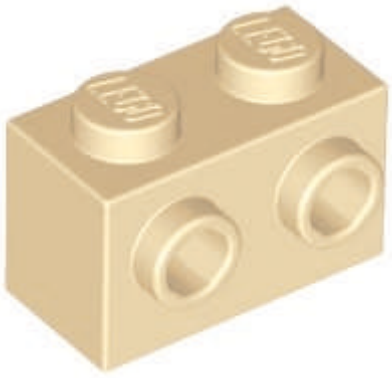
2. Yhteisömalleja käsittelevän tuomioistuimen on toteutettava sellaiset kansallisen lainsäädäntönsä mukaiset toimenpiteet, joilla voidaan varmistaa, että 1 kohdassa tarkoitettuja määräyksiä noudatetaan.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

13 Lego on rekisteröidyn yhteisömallin nro 001950981-0001, jonka etuoikeuspäivä on 22.11.2011 ja joka koskee rakennuslelun liitäntäosaa, haltija. Kyseinen liitäntäosa muodostuu muotoon valetusta sylinteristä ja kahdesta suorassa kulmassa toisiinsa ja sylinteriin nähden kiinnitetystä ristin muotoisesta akselista, jotka on liitetty kyseisen sylinterin sivussa oleviin sylinterin muotoisiin osiin. Kyseisen yhteisömallin kuva on seuraava:

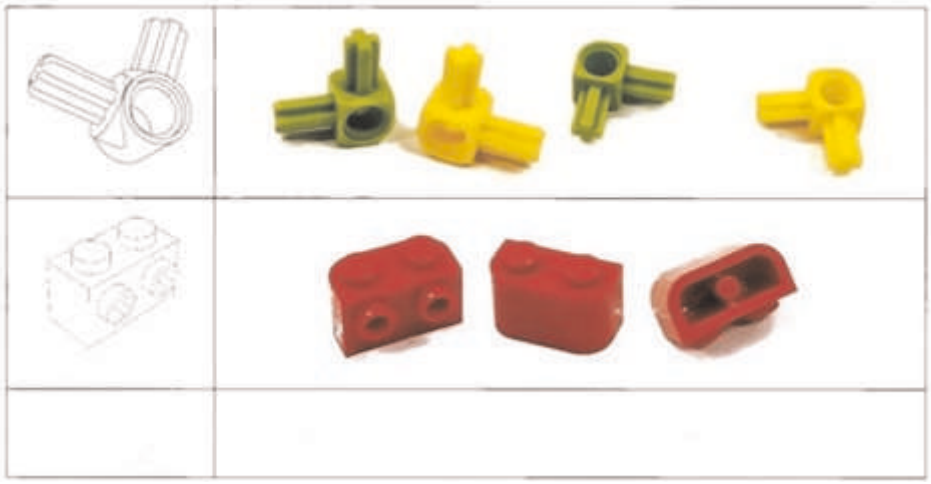

14 Lego on myös rekisteröidyn yhteisömallin nro 002137190-0002, jonka etuoikeuspäivä on 16.11.2012, haltija (jäljempänä yhdessä edellisessä kohdassa tarkoitetun yhteisömallin kanssa ”Legon yhteisömallit”). Kyseinen yhteisömalli koskee rakennuslelun moduuliosaa, joka on muodoltaan rakennuspalikka, jonka päällä on kaksi uloketta, pohjassa kaksi putkea ja yhdellä sivulla kaksi onttoa uloketta. Kyseisen yhteisömallin kuva on seuraava:

15 Rakennuslelut, joihin nämä kaksi osaa kuuluvat, ovat moduulijärjestelmiä, joissa erilaiset muoviset rakennusosat voidaan helposti yhdistää ja irrottaa toisistaan, minkä ansiosta voidaan tehdä ja purkaa halutulla tavalla erilaisia rakenteita, joiden muoto voi vaihdella.

16 Pozitív Energiaforrás pyrki tuomaan Unkariin tavaramerkillä Qman rakennusleluja, jotka myös koostuvat muovisista moduuliosista (jäljempänä kyseessä olevat lelut) ja jotka sisältävät muun muassa yhden tai useamman sellaisen rakennusosan (jäljempänä kyseessä olevat osat), jonka kuva esitetään alla:

17 Legon ilmoituksen perusteella Nemzeti Adó- és Vámhivatal Veszprém Megyei Adó- és Vámigazgatósága (Veszprémin vero- ja tulliviranomainen, joka on osa Unkarin vero- ja tullihallintoa) määräsi kyseessä olevat lelut otettavaksi haltuun ja aloitti Pozitív Energiaforrásin johtajaa vastaan hallinnollisen rikkomusmenettelyn, joka perustui epäilyyn Legon immateriaalioikeuksien loukkaamisesta.

18 Lego teki asetuksen N:o 6/2002 10 ja 89 artiklan nojalla Fővárosi Törvényszékille (Budapestin alioikeus, Unkari) välitoimihakemuksen, jossa se vaati kyseisen haltuunottotoimenpiteen jatkamista.

19 Kyseinen tuomioistuin hylkäsi tämän hakemuksen antamallaan määräyksellä. Se katsoi, että Legon yhteisömallit kuuluivat asetuksen N:o 6/2002 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun suojan piiriin ja että koska näillä malleilla suojattujen liitäntäosien muoto määräytyy yksinomaan niiden teknisen käyttötarkoituksen mukaan, ne on välttämättä toisinnettava tarkalleen muodoltaan ja kooltaan, jotta ne voivat täyttää tehtävänsä liittiminä siinä rakennuslelussa, johon ne kuuluvat, joten mallin luojan vapaus tällaisen muodon kehittelyssä oli hyvin rajallinen. Kyseinen tuomioistuin katsoi, että asiantunteva käyttäjä, joka on otettava huomioon suojan laajuutta arvioitaessa, arvioisi tällaista mallia erityisen yksityiskohtaisesti, ja se arvioi Legon rekisteröityjä yhteisömalleja esittävien kuvien ja kyseessä olevien osien valokuvien välisen vertailun perusteella, että asiantunteva käyttäjä sai viimeksi mainituista erilaisen yleisvaikutelman kuin Legon yhteisömalleista.

20 Tämän tuomion 13 kohdassa tarkoitetun yhteisömallin nro 001950981-0001 osalta kyseisessä määräyksessä katsottiin, että erot sylinterimäisissä tukikannoissa, kiinnikepinnoissa, ristinmuodossa ja tietyissä linjoissa aiheuttavat eroja asiantuntevan käyttäjän saamassa yleisvaikutelmassa. Tämän tuomion 14 kohdassa tarkoitetun yhteisömallin nro 002137190 -0002 osalta katsottiin, että asiantunteva käyttäjä saa myös Pozitív Energiaforrásin maahantuomista rakennuspalikoista, joiden takasivu on kaareva ja joiden muodot on pyöristetty Lego-palikoiden suorien kulmien sijasta, erilaisen yleisvaikutelman.

21 Fővárosi Ítélőtáblaan (Budapestin ylioikeus, Unkari), johon Lego valitti alioikeuden ratkaisusta, muutti kyseistä ratkaisua ja määräsi pääasiassa kyseessä olevat lelut takavarikoitaviksi sillä perusteella, että asiantunteva käyttäjä ei saa Legon yhteisömalleista ja kyseessä olevista osista erilaista yleisvaikutelmaa.

22 Kúria (ylin tuomioistuin, Unkari), johon Pozitív Energiaforrás valitti asiassa, vahvisti kyseisen ratkaisun. Kyseinen tuomioistuin katsoi erityisesti unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön perusteella, että – toisin kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin oli katsonut – asiantuntevalta käyttäjältä ei voida odottaa Legon yhteisömallien antaman suojan laajuutta arvioitaessa sellaista keskittymistasoa, jota edellytetään riidanalaisten tuotteiden yksityiskohtien erityisen huolellisen ja tarkkaavaisen tarkastelemisen osalta. Näin ollen Kúria katsoi, etteivät kyseessä olevat osat antaneet asiantuntevalle käyttäjälle erilaista yleisvaikutelmaa kuin Legon yhteisömallit, koska ne eivät eroa merkittävästi toisistaan kokonsa tai rakenteensa puolesta.

23 Tämän jälkeen Lego nosti Fővárosi Törvényszékissä eli ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa Pozitív Energiaforrásia vastaan loukkauskanteen.

24 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan Legon yhteisömallit kuuluvat asetuksen N:o 6/2002 8 artiklan 3 kohdassa säädetyn poikkeuksen soveltamisalaan, koska niiden tarkoituksena on sallia keskenään vaihdettavissa olevien tuotteiden useanlainen kokoaminen tai liittäminen moduulijärjestelmäksi.

25 Kyseisen tuomioistuimen mukaan asetuksen N:o 6/2002 8 artiklan 3 kohta nimittäin mahdollistaa suojan antamisen yhteisömallina tuotteen ulkoasun niille piirteille, jotka määräytyvät pelkästään tuotteen teknisen käyttötarkoituksen mukaan, ja varmistaa sen, että tällaisen mallin haltijalle taataan oikeudet, jotka vastaavat patentin tavallisesti antamia oikeuksia. Tällainen tilanne voisi kuitenkin johtaa siihen, että kyseinen oikeudenhaltija voisi vetoamalla peräkkäisiin yhteisömalleihin, jotka on saatu hänen tuotettaan suojaavan patentin voimassaolon päättymisen jälkeen, estää kilpailijoita tarjoamasta tuotetta, johon sisältyy tiettyjä hänen tuotteensa toiminnallisia ominaisuuksia, tai rajoittaa mahdollisia teknisiä ratkaisuja. Näin on myös Legon tapauksessa, joka vetoaa pääasiassa poikkeuksellisesti saatuun suojaan malleille, joiden patenttien voimassaolo on päättynyt ja jotka on kehitetty rutiininomaisen teknisen suunnittelutyön tuloksena, vastustaakseen kyseessä olevien lelujen maahantuontia sen vuoksi, että niissä on osia, joiden osalta Fővárosi Ítélőtábla ja Kúria katsoivat, että asiantunteva käyttäjä ei saa niistä erilaista yleisvaikutelmaa kuin Legon yhteisömalleista.

26 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii, mitä osaamista asetuksen N:o 6/2002 10 artiklassa tarkoitetulla asiantuntevalla käyttäjällä katsotaan olevan, kun arvioidaan, minkälaisen yleisvaikutelman hän saa tällaisista malleista. Se haluaa erityisesti tietää, voidaanko asetuksen N:o 6/2002 8 artiklan 3 kohdan yhteydessä soveltaa tämän käsitteen laajuudesta annettua tulkintaa, joka ilmenee muun muassa 20.10.2011 annetusta tuomiosta PepsiCo v. Grupo Promer Mon Graphic (C-281/10 P, EU:C:2011:679) ja jonka mukaan kyseessä on käyttäjä, joka ei ole asiantuntija tai toimialan tuntija, joka kykenee tarkastelemaan yksityiskohtaisesti riidanalaisten mallien pienimpiä mahdollisia eroja. Kyseisen tuomioistuimen mukaan ei voida sulkea pois sitä, että – kun otetaan huomioon asetuksen N:o 6/2002 8 artiklan 3 kohdassa myönnetyn suojan poikkeuksellisuus – tällaista käyttäjää olisi pidettävä henkilönä, jolla on sellaista teknistä tietämystä sekä havainto- ja analysointikykyä, joka on verrattavissa patenttioikeudessa vallitseviin valmiuksiin, kun on kyse toiminnan keksinnöllisyyden arvioinnista.

27 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo tältä osin, että jos asetuksen N:o 6/2002 8 artiklan 3 kohdan soveltamista varten asiantuntevan käyttäjän käsitettä ei määriteltäisi muun muassa viittaamalla tällaisen käyttäjän kykyyn seurata yksityiskohtaisesti riidanalaisia malleja ja havaita niiden väliset vähäiset erot, kun otetaan huomioon hänen tekninen asiantuntemuksensa, tämä voisi johtaa siihen, että tällaisten erojen havaitseminen voisi olla mahdotonta kyseisten mallien yleisvaikutelman osalta, jolloin tällaiset yhteisömallit estäisivät tosiasiallisesti kaiken vastaavan muotoilun.

28 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii myös asiantuntevan käyttäjän sellaisesta mallista, jonka piirteet määräytyvät yksinomaan mallin teknisen käyttötarkoituksen mukaan ja johon ei liity mitään puhtaasti esteettistä osatekijää, saaman yleisvaikutelman käsitteen laajuutta. Tältä osin se katsoo, että tällaisen mallin visuaalinen vaikutus on toissijainen sen toiminnallisiin ominaisuuksiin nähden. Tällaisten mallien samankaltaisuudet ja erot eivät nimittäin ole havaittavissa tarkkailemalla ja visuaaliseen vaikutelmaan kuuluvien käsitteiden käyttämisellä vaan teknisellä analyysillä ja päättelyllä. Näin ollen voitaisiin harkita yleisvaikutelman käsitteen laajentamista siten, että se kattaa paitsi mallin ulkoasun visuaalisen hahmottamisen myös toimialan tuntijan teknisen mielipiteen.

29 Ennakkoratkaisupyynnössä viitataan lisäksi asetuksen N:o 6/2002 89 artiklan 1 kohdan tulkintaan ja erityisesti käsitteen ”erityiset syyt” merkitykseen, joiden perusteella yhteisömalleja käsittelevä tuomioistuin voi tarvittaessa pidättäytyä jonkin kyseisessä säännöksessä tarkoitetun määräyksen antamisesta.

30 Näin ollen ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii käsiteltävänään olevan asian yhteydessä, voiko se siinä tapauksessa, että se toteaa Pozitív Energiaforrásin loukanneen Legon yhteisömalleja, päättää hyväksyä mallin haltijan vaatimuksen vain osittain tai jopa hylätä vaatimuksen, kun otetaan huomioon yhtäältä se, että loukkaus ei koske kyseessä olevia leluja kokonaisuudessaan vaan ainoastaan kyseessä olevia osia, jotka muodostavat vain pienen osan näistä leluista, ja toisaalta tavoite välttää tarpeettomien esteiden syntyminen lailliselle kaupalle.

31 Tässä tilanteessa Fővárosi Törvényszék on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Voidaanko pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa asiassa, jossa oikeudenhaltija (kantaja) vetoaa – – asetuksen – – N:o 6/2002 8 artiklan 3 kohdan mukaiseen suojattuun malliin yhtä tai useampaa sellaista vastaajan rakennusleluun kuuluvaa rakennuspalikkaa vastaan, joita käytetään samaan tarkoitukseen kuin kantajan mallilla suojattuja palikoita eli kokoamiseen, pitää unionin oikeuden mukaisena sellaista oikeuskäytäntöä, jonka mukaan kantajan mallin asetuksen 10 artiklan mukaisen suojan laajuutta määrittäessään tuomioistuimet

– tukeutuvat asiantuntevaan käyttäjään, jolla on mallin ja tuotteen käyttötarkoituksesta sellaista teknistä tietämystä, jota voidaan odottaa alan ammattilaiselta,

– katsovat, että asiantuntevana käyttäjänä on pidettävä käyttäjää, joka vertaa kantajan mallia vastaajan tuotteeseen perusteellisella ja järjestelmällisellä teknisellä tutkimuksella, ja

– olettavat, että tämän asiantuntevan käyttäjän mallista ja tuotteesta saama yleisvaikutelma ilmentää ennen muuta hänen teknistä näkemystään?

2) Jos edellä mainitun kaltaisessa asiassa on todettava, että kantajan mallin antama suoja ulottuu vain yhteen tai muutamaan vastaajan rakennuslelun osaan, mikä on kokonaismäärään nähden vähäinen määrä lelun rakennuspalikoita, voidaanko unionin oikeuden mukaisena pitää sellaisen oikeudellisen harkintavallan antamista, jonka nojalla tuomioistuin voi, ottaen huomioon oikeudenloukkauksen osittaisuuden, tämän oikeudenloukkauksen vähäisyyden ja pienen suhteellisen osuuden tavarasta kokonaisuutena sekä kyseisen rakennuslelun, jossa suurelta osin ei ole mitään kyseenalaista, rajoittamattomaan kauppaan liittyvät intressit, joita asetuksen 89 artiklan 1 kohdassa luonnehditaan ’erityisiksi syiksi’, päättää hylätä rakennuslelun maahantuonnin kieltämistä koskevan vaatimuksen?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Tutkittavaksi ottaminen

32 Lego väittää, ettei näitä kahta ennakkoratkaisukysymystä voida ottaa tutkittavaksi, koska ennakkoratkaisupyynnössä esitetty asetuksen N:o 6/2002 tulkinta perustuu paitsi kyseisen asetuksen asian kannalta merkityksellisten säännösten ja sen perustana olevien periaatteiden myös unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön huomiotta jättämiseen.

33 Tässä yhteydessä on muistutettava, että SEUT 267 artiklan mukaisessa menettelyssä yksinomaan kansallisen tuomioistuimen, jossa pääasia on vireillä ja joka vastaa annettavasta ratkaisusta, tehtävänä on kunkin asian erityispiirteiden perusteella harkita, onko ennakkoratkaisu tarpeen asian ratkaisemiseksi ja onko sen unionin tuomioistuimelle esittämillä kysymyksillä merkitystä asian kannalta. Jos esitetyt kysymykset koskevat unionin oikeuden tulkintaa, unionin tuomioistuimen on siten lähtökohtaisesti ratkaistava ne. Tästä seuraa, että olettamana on, että unionin oikeuteen liittyvillä kysymyksillä on merkitystä asian ratkaisemisen kannalta. Unionin tuomioistuin voi jättää tutkimatta kansallisen tuomioistuimen esittämän pyynnön ainoastaan silloin, kun on ilmeistä, että pyydetyllä unionin oikeuden tulkitsemisella ei ole mitään yhteyttä pääasian tosiseikkoihin tai kohteeseen, jos kyseinen ongelma on luonteeltaan hypoteettinen tai jos unionin tuomioistuimella ei ole tiedossaan niitä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jotka ovat tarpeen, jotta se voisi antaa hyödyllisen vastauksen sille esitettyihin kysymyksiin (tuomio 29.7.2024, LivaNova, C-713/22, EU:C:2024:642, 53 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

34 Nyt käsiteltävässä asiassa ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen, jonka käsiteltäväksi on saatettu loukkauskanne, on määritettävä tämän kanteen perusteltavuuden arvioimiseksi asetuksen N:o 6/2002 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun suojan piiriin kuuluvien mallien haltijalle myönnetyn suojan laajuus ja tarvittaessa täsmennettävä liikkumavara, joka sillä on kyseisessä asetuksessa säädettyjen seuraamusten osalta, jos loukkauksen todetaan tapahtuneen. Tätä varten kyseinen tuomioistuin tiedustelee asetuksen N:o 6/2002 8 artiklan 3 kohdan, 10 artiklan ja 89 artiklan 1 kohdan tulkintaa.

35 Näin ollen ei vaikuta siltä, että unionin oikeuden säännöksillä, joiden tulkintaa kyseinen tuomioistuin on pyytänyt, ei olisi mitään yhteyttä pääasian kohteeseen tai että näissä kysymyksissä esiin tuoduilla ongelmilla ei olisi merkitystä pääasian ratkaisun kannalta.

36 Näin ollen väite, jonka mukaan ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ei ole ottanut huomioon unionin oikeuden ulottuvuutta, ei liity ennakkoratkaisupyynnön tutkittavaksi ottamiseen, vaan se liittyy erottamattomasti esitettyihin kysymyksiin annettavaan vastaukseen, eikä se näin ollen voi

johtaa näiden kysymysten tutkimatta jättämiseen (ks. analogisesti tuomio 28.6.1984, Moser, 180/83, EU:C:1984:233, 10 kohta ja tuomio 15.7.2021, Latvijas dzelzceļš (Rautatieliikenteen palvelupaikat), C-60/20, EU:C:2021:610, 27 kohta).

37 Kysymykset on siten otettava tutkittaviksi.

Asiakysymys

Ensimmäinen kysymys

38 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee ensimmäisellä kysymyksellään lähinnä, onko asetuksen N:o 6/2002 10 artiklaa tulkittava siten, että asetuksen 8 artiklan 3 kohdan soveltamisalaan kuuluvan mallin suojan laajuus määritetään sellaisen asiantuntevan käyttäjän käsityksen perusteella, jolla on sellaista teknistä tietämystä, jota voidaan odottaa alan ammattilaiselta, ja joka kiinnittää huomiota mallin kaikkiin yksityiskohtiin ja jonka mallista saama yleisvaikutelma perustuu pääasiallisesti teknisiin seikkoihin.

39 Aluksi on muistutettava, että asetuksen N:o 6/2002 3 artiklan a alakohdan mukaan mallilla tarkoitetaan tuotteen tai sen osan ulkomuotoa, joka johtuu tuotteen ja/tai sen koristelun piirteistä, erityisesti linjoista, ääriviivoista, väreistä, muodosta, pintarakenteesta ja/tai materiaalista. Tämän vuoksi kyseisen asetuksen mukaisessa järjestelmässä ulkoasu on mallin ratkaiseva piirre (tuomio 21.9.2017, Easy Sanitary Solutions ja EUIPO v. Group Nivelles, C-361/15 P ja C-405/15 P, EU:C:2017:720, 62 kohta ja tuomio 2.3.2023, Papierfabriek Doetinchem, C-684/21, EU:C:2023:141, 19 kohta).

40 Asetuksen N:o 6/2002 10 artiklan mukaan saman asetuksen 19 artiklassa tarkoitettu yksinoikeus, joka johtuu yhteisömallista, ulottuu malleihin, joista asiantunteva käyttäjä ei saa erilaista yleisvaikutelmaa kuin kyseessä olevasta yhteisömallista. Kyseisen suojan laajuutta arvioitaessa on otettava huomioon mallin luoneella ollut vapaus sen kehittelyssä.

41 Asetuksen N:o 6/2002 8 artiklan 1 kohdassa suljetaan mainitun suojan ulkopuolelle tuotteen ulkoasun ne piirteet, jotka määräytyvät pelkästään tuotteen teknisen käyttötarkoituksen mukaan, ja kyseisen artiklan 2 kohdassa tuotteen ulkoasun ne piirteet, jotka on välttämättä toisinnettava tarkalleen saman muotoisina ja kokoisina, jotta tuote, johon malli sisältyy tai johon sitä sovelletaan, voidaan mekaanisesti liittää toiseen tuotteeseen tai asentaa siihen, sen ympärille tai sitä vasten siten, että kumpikin tuote toimii tarkoitetulla tavalla.

42 Asetuksen N:o 6/2002 8 artiklan 3 kohdan mukaan on kuitenkin niin, että poiketen siitä, mitä kyseisen asetuksen 8 artiklan 2 kohdassa säädetään, mallia, joka sallii keskenään vaihdettavissa olevien tuotteiden useanlaisen kokoamisen tai liittämisen moduulijärjestelmäksi, suojataan sillä edellytyksellä, että se täyttää kyseisen asetuksen 5 ja 6 artiklassa vahvistetut uutuuden ja yksilöllisen luonteen vaatimukset.

43 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyrkii selvittämään, voidaanko unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenevää tulkintaa asetuksen N:o 6/2002 10 artiklassa olevasta asiantuntevan käyttäjän käsitteestä, jota ei ole määritelty kyseisessä asetuksessa, soveltaa silloin, kun arvioidaan mainitun asetuksen 8 artiklan 3 kohdan soveltamisalaan kuuluvien yhteisömallien suojan

laajuutta, vai onko asiantuntevalta käyttäjältä edellytettävän tarkkaavaisuuden tason oltava tämän tyyppisiin malleihin nähden lähellä sitä tarkkaavaisuuden tasoa, jota voidaan odottaa alan asiantuntijalta.

44 Kyseisen tuomioistuimen mukaan viimeksi mainitussa säännöksessä tarkoitettujen mallien osalta mallin luoneen vapaus on hyvin vähäinen. Näin ollen on perusteltua ottaa huomioon asiantunteva käyttäjä, joka pystyy tutkimaan erityisen yksityiskohtaisesti malleja, joita voidaan suojata. Lisäksi tällaisessa tapauksessa yleisvaikutelman käsitteeseen olisi kansallisen tuomioistuimen mukaan sisällytettävä paitsi se, millaiseksi tällainen käyttäjä hahmottaa mallin ulkoasun, myös tämän käyttäjän toimialan tuntijana muodostama tekninen mielipide mallin toiminnallisista piirteistä.

45 Tältä osin on muistutettava, että asetuksen N:o 6/2002 10 artiklan sanamuodosta ilmenee, että yhteisömallin antaman suojan piiriin kuuluvat kaikki mallit, joista asiantunteva käyttäjä ei saa erilaista yleisvaikutelmaa, ja suojan laajuutta arvioitaessa on otettava huomioon mallin luoneella ollut vapaus sen kehittelyssä.

46 Tässä säännöksessä ei suljeta sen soveltamisalan ulkopuolelle malleja, joita tarkoitetaan kyseisen asetuksen 8 artiklan 3 kohdassa, joka on säännös, joka koskee erityisesti moduulijärjestelmiä, joihin rakennuslelut kuuluvat. Näin ollen kyseisen asetuksen 10 artiklaa sovelletaan pääasiassa kyseessä olevan kaltaiseen tilanteeseen, jossa 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun yhteisömallin haltija nostaa loukkauskanteen kolmatta vastaan estääkseen tätä käyttämästä malleja, joista asiantunteva käyttäjä ei saa kyseisen mallin haltijan mukaan erilaista yleisvaikutelmaa.

47 Mitä tulee ensinnäkin asetuksen N:o 6/2002 10 artiklassa tarkoitettuun yleisvaikutelmaan, jota tarkoitetaan myös kyseisen asetuksen 6 artiklassa, johon nimenomaisesti viitataan kyseisen asetuksen 8 artiklan 3 kohdassa, on huomautettava, että tämä vaikutelma muodostuu siitä, millaiseksi asiantunteva käyttäjä hahmottaa kyseessä olevan tuotteen ulkoasun, joka perustuu erityisesti mainitun asetuksen 3 artiklan a alakohdassa lueteltuihin piirteisiin.

48 Mitä tulee toiseksi asiantuntevan käyttäjän käsitteeseen, jota käytetään myös asetuksen N:o 6/2002 6 ja 10 artiklassa ja jota on – kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 21 kohdassa – tulkittava samalla tavalla näiden kahden säännöksen osalta, on todettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan asiantuntevan käyttäjän käsite on ymmärrettävä välimuodoksi tavaramerkkialalla sovellettavan keskivertokuluttajan, jolta ei edellytetä mitään erityistä tietämystä ja joka ei pääsääntöisesti tee suoraa vertailua vastakkain olevien tavaramerkkien välillä, käsitteen ja toimialan tuntijan eli syvällisen teknisen tietämyksen omaavan asiantuntijan käsitteen välillä. Näin ollen asiantuntevan käyttäjän käsite viittaa sellaiseen käyttäjään, joka ei ole keskimääräisen tarkkaavainen vaan erityisen tarkkaavainen joko henkilökohtaisen kokemuksensa tai kyseisen alan laajan tuntemuksensa vuoksi. Määrite ”asiantunteva” viittaa näin ollen siihen, että vaikka käyttäjä ei ole suunnittelija tai tekninen asiantuntija, hän tuntee kyseisellä alalla olemassa olevia erilaisia malleja ja jossain määrin näiden mallien yleensä sisältämiä osatekijöitä ja hänen tarkkaavaisuutensa taso on suhteellisen korkea hänen käyttäessä kyseisiä tuotteita, koska hän on kiinnostunut niistä (ks. vastaavasti tuomio 20.10.2011, PepsiCo v. Grupo Promer Mon Graphic, C-281/10 P, EU:C:2011:679, 53 ja 59 kohta ja tuomio 21.9.2017, Easy Sanitary Solutions ja EUIPO v. Group Nivelles, C-361/15 P ja C-405/15 P, EU:C:2017:720, 124 ja 125 kohta).

49 Mikään asetuksen N:o 6/2002 sanamuodossa tai asiayhteydessä ei viittaa siihen, että kyseistä asiantuntevan käyttäjän käsitettä olisi tulkittava eri tavalla silloin, kun yhteisömallin antama suoja kuuluu tämän asetuksen 8 artiklan 3 kohdan soveltamisalaan.

50 Tällaisen käyttäjän tarkkaavaisuusaste, joka on joka tapauksessa suhteellisen korkea, voi kylläkin vaihdella kyseessä olevan alan mukaan (ks. analogisesti tavaramerkkioikeuden osalta tuomio 14.11.2024, Compass Banca, C-646/22, EU:C:2024:957, 55 kohta) myös silloin, kun on kyse asetuksen N:o 6/2002 8 artiklan 3 kohdan soveltamisalaan kuuluvista malleista. Näin ollen ei voida sulkea pois sitä, että viimeksi mainitussa tilanteessa on otettava huomioon kyseiselle alalle sopiva tarkkaavaisuusaste tai vaatimukset. Tällaisessakaan tilanteessa ei kuitenkaan pitäisi ottaa huomioon sellaisen käyttäjän käsitystä, joka on kyseisen alan asiantuntija ja jolla on syvällistä teknistä osaamista, kuten toimialan tuntija, eikä katsoa, että kyseisen käyttäjän saaman yleisvaikutelman pitäisi perustua pääasiallisesti tekniseen lausuntoon.

51 Kolmanneksi asetuksen N:o 6/2002 10 artiklan 2 kohdan mukaan mallin luoneella ollut vapaus yhteisömallin kehittelyssä on otettava huomioon arvioitaessa yhteisömallin antaman suojan laajuutta kyseisen artiklan 1 kohdassa mainittujen asiantuntevan käyttäjän ja yleisvaikutelman käsitteiden perusteella.

52 Kuten julkisasiamies on korostanut ratkaisuehdotuksensa 36 ja 37 kohdassa, mitä rajoitetumpi on mallin luojan vapaus sen kehittelyssä, sitä helpommin riidanalaisten mallien väliset vähäiset erot voivat riittää siihen, että asiantunteva käyttäjä saa erilaisen yleisvaikutelman. Käänteisesti on niin, että mitä laajempi mallin luojan vapaus on sen kehittelyssä, sitä vähemmän pienet erot riidanalaisten mallien välillä voivat antaa asiantuntevalle käyttäjälle niistä erilaisen yleisvaikutelman. Näin ollen silloin, kun mallin luoneen vapautta rajoittaa suuri määrä kyseessä olevan tuotteen tai sen osan ulkoasun piirteitä, jotka määräytyvät yksinomaan kyseisen tuotteen tai sen osan teknisen käyttötarkoituksen mukaan, vertailtavien mallien vähäiset erot voivat riittää siihen, että asiantunteva käyttäjä saa erilaisen yleisvaikutelman.

53 Tämän tuomion 47 ja 48 kohdassa mainittujen yleisvaikutelman ja asiantuntevan käyttäjän käsitteiden tavoin käsitettä ”mallin luoneella ollut vapaus sen kehittelyssä”, sellaisena kuin sitä on tulkittu tämän tuomion 52 kohdassa, sovelletaan asetuksen N:o 6/2002 8 artiklan 3 kohdan soveltamisalaan kuuluvan yhteisömallin haltijan nostamaan loukkauskanteeseen.

54 Asetuksen N:o 6/2002 8 artiklan 3 kohdan tehokas vaikutus edellyttää kuitenkin, että kyseisellä 3 kohdalla suojatut liitoksen mahdollistavat ulkoasun piirteet – toisin kuin kyseisen asetuksen 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut ulkoasun piirteet – on otettava huomioon arvioitaessa mainitun asetuksen 10 artiklassa tarkoitettua yleisvaikutelmaa. Näin ollen se, että kyseisessä yhteisömallissa on saman asetuksen 8 artiklan 3 kohdassa suojattuja liitoksia, voi olla esteenä sille, että voidaan todeta, että kyseessä on 10 artiklassa tarkoitettu erilainen yleisvaikutelma, joten kun vertailtavien mallien yleisessä ulkoasussa ei ole riittävän merkittäviä eroja, tällaisen toteamuksen voi sulkea pois se, että on olemassa sovituskohtia, joilla on sama muoto ja mitat ja jotka sallivat keskenään vaihdettavissa olevien tuotteiden kokoamisen tai liittämisen moduulijärjestelmäksi.

55 Tätä tulkintaa suojan laajuudesta asetuksen N:o 6/2002 8 artiklan 3 kohdan soveltamisalaan kuuluvien yhteisömallien tapauksessa tukee kyseisen asetuksen tarkoitus, joka on muun muassa edistää innovointia ja uusien tuotteiden kehittämistä, kuten sen johdanto-osan seitsemännessä perustelukappaleessa todetaan.

56 Tältä osin kyseisen asetuksen johdanto-osan 11 perustelukappaleesta ilmenee yhtäältä, että unionin lainsäätäjän, joka on todennut, että mekaaniset sovitusosat voivat kuitenkin olla tärkeä osa moduulituotteiden uutuutta ja niillä voi olla suuri merkitys näiden tuotteiden

markkina-arvolle, tarkoituksena on ollut, että – edellyttäen, että uutuutta ja yksilöllisyyttä koskevia edellytyksiä noudatetaan – näille tuotteille annetaan asetuksessa N:o 6/2002 malleille myönnetty suoja.

57 Toisaalta kyseisen asetuksen johdanto-osan 11 perustelukappaleessa ja 8 artiklan 3 kohdassa ilmaistu unionin lainsäätäjän tarkoitus antaa lisäsuojaa talouden toimijalle, joka on luonut uuden ulkonäön liitäntäosille tai kokoamisosille moduulijärjestelmän sisällä, ei rajoita unionin lainsäätäjän toista mutta yhtä tärkeää tarkoitusta, joka on ilmaistu kyseisen asetuksen johdanto-osan kymmenennen perustelukappaleen ensimmäisessä virkkeessä
ja 8 artiklan 1 kohdassa ja jona on antaa myös kaikille muille talouden toimijoille mahdollisuus innovoida luomalla puolestaan uusi ulkonäkö tällaisille liitäntäosille tai kokoamisosille, jotka eivät ole muodoltaan ja kooltaan samanlaisia liitäntäkohdissa ja joilla on tiettyjä ominaisuuksia, joista asiantunteva käyttäjä saa erilaisen yleisvaikutelman.

58 Kaiken edellä esitetyn perusteella ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 6/2002 10 artiklaa on tulkittava siten, että asetuksen 8 artiklan 3 kohdan soveltamisalaan kuuluvan mallin suojan laajuutta on arvioitava sellaisen asiantuntevan käyttäjän mallista saaman yleisvaikutelman mukaan, joka ei ole suunnittelija tai tekninen asiantuntija mutta joka tuntee kyseisellä alalla olemassa olevia erilaisia malleja ja jossain määrin näiden mallien normaalisti sisältämiä osatekijöitä ja jonka tarkkaavaisuuden taso on suhteellisen korkea hänen käyttäessään kyseisiä tuotteita osana moduulijärjestelmää, johon ne kuuluvat, koska hän on kiinnostunut niistä, eikä käyttäjän, joka, koska hänellä on vastaava tekninen tietämys kuin alan ammattilaiselta voidaan odottaa, tutkii kyseistä mallia erityisen yksityiskohtaisesti ja jonka saama yleisvaikutelma perustuu pääasiallisesti teknisiin näkökohtiin.

Toinen kysymys

59 Toisella kysymyksellään kansallinen tuomioistuin haluaa lähinnä selvittää, onko asetuksen N:o 6/2002 89 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että kyseisessä säännöksessä tarkoitettuun erityisten syiden käsitteeseen, jonka nojalla yhteisömalleja käsittelevä tuomioistuin voi olla antamatta yhden tai useamman kyseisessä säännöksessä tarkoitetun määräyksen, kuuluu myös se, että loukkaus koskee vain tiettyjä moduulijärjestelmän osia, joiden määrä on vähäinen suhteessa kaikkiin tämän järjestelmän osiin.

60 Asetuksen N:o 6/2002 89 artiklan, joka koskee seuraamuksia loukkauksen tai loukkauksen uhan johdosta, 1 kohdassa luetellaan toimenpiteet, joista yhteisömalleja käsittelevän tuomioistuimen on tällaisessa tapauksessa annettava määräys. Tässä säännöksessä täsmennetään kuitenkin, että tuomioistuin antaa tällaisen määräyksen, jollei ole erityistä syytä pidättyä määräyksen antamisesta.

61 Asetuksen N:o 6/2002 89 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua erityisten syiden käsitettä on tulkittava unionin oikeusjärjestyksessä yhdenmukaisesti ja suppeasti.

62 Yhtäältä on nimittäin niin, että jos kyseistä käsitettä tulkittaisiin eri tavoin eri jäsenvaltioissa, samanlaiset olosuhteet saattaisivat antaa aiheen tietyissä mutta ei kaikissa jäsenvaltioissa sellaisten toimien kieltämiseen, jotka loukkaavat tai ovat vaarassa loukata yhteisömallia, jolloin yhteisömallille taattu suoja ei olisi yhtenäinen koko unionin alueella (ks. analogisesti tuomio 14.12.2006, Nokia, C-316/05, EU:C:2006:789, 27 kohta).

63 Toisaalta asetuksen N:o 6/2002 89 artiklan 1 kohdan pakottavan sanamuodon perusteella voidaan todeta, että erityisten syiden käsite sisältää poikkeuksen tuomioistuimen velvollisuudesta antaa kyseisessä säännöksessä tarkoitetut määräykset. Tästä seuraa, että tätä käsitettä on tulkittava suppeasti (ks. analogisesti tuomio 14.12.2006, Nokia, C-316/05, EU:C:2006:789, 29 ja 30 kohta).

64 Unionin tuomioistuin on myös katsonut, että asetuksen N:o 6/2002 89 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisten syiden käsite liittyy tietylle tapaukselle ominaisiin tosiseikkoihin (tuomio 13.2.2014, H. Gautzsch Großhandel, C-479/12, EU:C:2014:75, 48 kohta).

65 Kyseisellä käsitteellä tarkoitetaan siten vain poikkeuksellisia tilanteita, joissa – kun otetaan huomioon kolmannen syyksi katsottujen toimien erityispiirteet ja erityisesti se seikka, että kolmannen olisi mahdotonta jatkaa toimia, jotka loukkaavat tai ovat vaarassa loukata yhteisömallia – tällaisella tuomioistuimella ei ole velvollisuutta antaa määräystä, jolla kolmatta kielletään jatkamasta näitä toimia (ks. analogisesti tuomio 22.6.2016, Nikolajeva, C-280/15, EU:C:2016:467, 33 kohta).

66 Se, että loukkaus koskee vain tiettyjä moduulijärjestelmän osia, kuten nyt käsiteltävässä asiassa kyseessä olevia lelun osia, joiden määrä on vähäinen suhteessa kaikkiin tämän järjestelmän osiin, ei kuitenkaan sellaisenaan ole tällainen poikkeuksellinen tilanne, jossa kansallinen tuomioistuin voisi olla antamatta yhtä tai useampaa asetuksen N:o 6/2002 89 artiklan 1 kohdassa säädetyistä määräyksistä.

67 Edellä esitetyn perusteella toiseen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 6/2002 89 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että kyseisessä säännöksessä tarkoitettuun erityisten syiden käsitteeseen, jonka nojalla yhteisömalleja käsittelevä tuomioistuin voi olla antamatta yhden tai useamman kyseisessä säännöksessä tarkoitetun määräyksen, ei kuulu se, että loukkaus koskee vain tiettyjä moduulijärjestelmän osia, joiden määrä on vähäinen suhteessa kaikkiin tämän järjestelmän osiin.

Oikeudenkäyntikulut

68 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Yhteisömallista 12.12.2001 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 6/2002 10 artiklaa

on tulkittava siten, että

asetuksen 8 artiklan 3 kohdan soveltamisalaan kuuluvan mallin suojan laajuutta on arvioitava sellaisen asiantuntevan käyttäjän mallista saaman yleisvaikutelman mukaan, joka ei ole suunnittelija tai tekninen asiantuntija mutta joka tuntee kyseisellä alalla olemassa olevia erilaisia malleja ja jossain määrin näiden mallien normaalisti sisältämiä osatekijöitä ja jonka tarkkaavaisuuden taso on suhteellisen korkea hänen käyttäessään kyseisiä tuotteita osana moduulijärjestelmää, johon ne kuuluvat, koska hän on kiinnostunut niistä, eikä käyttäjän, joka, koska hänellä on vastaava tekninen tietämys kuin alan ammattilaiselta voidaan odottaa, tutkii kyseistä mallia erityisen yksityiskohtaisesti ja jonka saama yleisvaikutelma perustuu pääasiallisesti teknisiin näkökohtiin.

2) Asetuksen N:o 6/2002 89 artiklan 1 kohtaa

on tulkittava siten, että

kyseisessä säännöksessä tarkoitettuun erityisten syiden käsitteeseen, jonka nojalla yhteisömalleja käsittelevä tuomioistuin voi olla antamatta yhden tai useamman kyseisessä säännöksessä tarkoitetun määräyksen, ei kuulu se, että loukkaus koskee vain tiettyjä moduulijärjestelmän osia, joiden määrä on vähäinen suhteessa kaikkiin tämän järjestelmän osiin.

Allekirjoitukset